

»Otrok moj,« prijazno odgovori morje, »pojdi, kamor ti je ljubo. Mislim pa, da je na površini najlepše...«

»Toda burja me bo našla in me bo prekucevala...«

»Pa se razlij po globinah!«

»Tam pa zlatega solnca ne bom videla!«

Morje se je smehljalo.

»Če je tako, pa vzemi vsakega nekaj. Na svetu ni nikdar vse prav. Bodi tvoj dom povsod, teči na globoko in na visoko, zgoraj po gladini in spodaj po prepadih.«

Ta nasvet je reki ugajal. Zato se razlivajo vode kraške reke po gladini Jadranskega morja in gledajo zlato solnce — brodijo pa tudi po morskih globinah in prepadih, kamor burja nima dostopa.

Če pa ubožico kdaj v globini ujeda in zmaguje žalost, ali če jo na vrhu neusmiljeno premetava in preganja burja, tedaj se potrpežljiva Kraševka tolaži, rekoč:

»Na svetu ni nikdar vse prav.«

Gregor Mali: Najlepša.

(Dramatičen prizor.)

(Marjan, Mirko in Janko pridejo na oder in se postavijo pred Marijino sliko.)

Marjan:

K tebi, Marija, sem v vrtec prišel,
vest bi skrivnostno ti rad razodèl
Ljubim te, Mati, ti solnčna Gospa,
zvezda najlepša — odsev si Boga.
Duša ti moja slavo prepeva,
moje srce le zate gori,
solnce brezmadežno tebe obseva,
ti si najlepša med vsemi stvarmi.

Mirko:

Čista ljubezen je tvoja obleka,
vdana ponižnost ti dušo krasi,
milost, dobrotà v tebi se steka,
v srcu ti lilija bela dehti.

Janko:

Solnce pred tvojo lepoto se skrije,
biser pred tvojim sijajem bleði.

zvezda nobena tako nam ne sije —
med vsemi najlepša, Mariji, si ti!

Vsi:

Zdrava, Devica, brezmadežno solnce,
zdrava, o mati svete ljubezni,
zdrava, Marija, nedolžna Gospa!

Marjan:

Cvetke, vse v venec se z nami združite,
slavo zapojte Mariji sladkó,
vdano, ponižno se ji poklonite,
da vam cvetove zalivala bo!

(Cvetice, ki jih predstavljajo deklice, oblečene v obleko iste barve, kakor jo imajo cvetice, nastopijo.)

Prva vrtnica:

V rdeči obleki iz tal sem priklila,
vrtnica zlahтна je moje ime,
sladko vonjavo sem zemlji razlila,
stari in mladi se me radosté.

Druga vrtnica:

Srca nesrečna, otožna ogrevam,
bolnim otiram pekoče solzé,
Bogu hvaležna slavo prepevam —
,cvetka ljubezni' rekó mi ljudje.

Tretja vrtnica:

Krasna sem, lepa je moja obleka,
toda še lepša, krasnejša si ti,
morje ljubezni v tebi se steka,
sprejmi me, Mati, tvoja sem hči!

Vse:

Krasne smo, lepa je naša obleka,
toda še lepša, krasnejša si ti!

Vsi (ponovijo):

Zdrava, Danica, brezmadežno solnce,
zdrava, o Mati svete ljubezni,
zdrava, Marija, nedolžna Gospa!

Prva lilija:

Mene so solnčni žarki rodili
in privabili iz zemlje na svet,
liste zelene so mi razgrnili,
ki so zakrivali beli mi cvet.

Druga lilija:

Bela obleka mene odeva,
žarki brezmadežni v meni žaré,
solnce nedolžnosti cvet mi obseva,
biseri v meni najlepši goré.

Tretja lilija:

Sreče, radosti sem čista posoda,
src sem nedolžnih, deviških izraz,
varstvo, ljubezen uživam Gospoda,
malih, preprostih jaz divni sem kras.

Četrta lilija:

Srečen je tisti, ki lilije ljubi,
čistost v njegovem srcu žari,
grenke solze pa tisti pretaka,
kdor me v mladosti zgodnji zgubi.

Prva lilija:

Krasna, brezmadežna moja obleka
je že očarala mnogo oči,
lilija tista pa vse je presegla,
ki ti skrivnostno v srcu dehti.

Vse lilije:

Ti si brezmadežna cvetka,
ti si lilija bela,
ti si najlepša med vsemi stvarmi!

Vsi:

Zdrava, Devica, brezmadežno solnce,
zdrava, o Mati svete ljubezni,
zdrava, Marija, nedolžna Gospa!

Prva vijolica:

Tam ob grmičku — ob vrtni stezici —
meni potekla zibelka je,
družbo sem delala tihi vodici,
malo ljudi je maralo me.

Druga vijolica:

S sladko vonjavo zemljo napajam,
srca ponižna vabim v svoj dom,
nežno mladino z milino navdajam,
zemlji razlivam opojni svoj vonj.

Tretja vijolica:

Skromna, ponižna me barva pokriva,
v meni se skrito življenje budi,
cvet moj presladko vonjavo razliva,
ljubljenka sem ponižnih ljudi.

Prva vijolica:

Skromno in tiho je moje življenje,
toda ponižnejša ti si, Gospa!
Vse prerodilo je tvoje trpljenje —
zdrava, Vijolica ljubka neba!

Vse:

Ti si vsa lepa, vsa čista,
sveta ljubezen je tvoja obleka,
lilija bela ti v srcu dehti,
skromna vijolica dušo krasi.

Vsi:

Zdrava, Devica, brezmadežno solnce,
zdrava, o Mati svete ljubezni,
zdrava, Marija, nedolžna Gospa!

Prva šmarnica:

Slavčki so mene iz zemlje zvalili,
žarki so solnčni odprli mi cvet,
bele so liste mi razgrnili,
v moje cvetove je majnik odet.
Mojo obleko in sladko vonjavo
ljubijo stari in mladi ljudje,
hodijo v maju iskat me v naravo,
šmarnica meni so dali imé.

Druga šmarnica:

Tvoje oltarje, Marija, odevam,
znamenja, tvoje podobe krasim,
združena s srci ti slavo prepevam,
v majniških dnevih vsa zate dehtim.
Bog me zares je bogato obdaril,
v mesecu tvojem priklical iz tal,
tebe, Marija, še lepšo je ustvaril,
šmarnica ljubka nebeskih dobrov!

Vsi:

Zdrava, o lilija solnčna,
zdrava, o vrtnica svete ljubezni,
zdrava, vijolica, šmarnica divna,
sprejmi cvetice nas v varstvo, Marija!
Ave, ave, Marija!

Matko Krevh: Zgubljena cokla.

VSAKA zguba je — če ne bridka — pa vsaj neprijetna. Zamislite se samo v položaj, ko dirjate s tovariši za stavo po mehki trati, pa se vam utrga gumb pri naramnici. Gumba ne morete najti, še manj priti, pa ste prisiljeni, da morate iti počasi ter nositi hlačke tako rekoč v rokah.

Ali pa izgubite v nedeljo, ko greste v cerkev k véliki maši, peto s čevlja. Ali pa: Ata so vam dali dinar za vžigalice, a vi ga lepo posejete in niti ne veste, kam bi ga šli iskat.

Da je tudi mene zguba moje cokle neprijetno zadel, mi že smete verjeti, četudi morda niti ne veste,